

Ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-079-и назди Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А.Баҳоваддинови АМИТ (734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 33)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Бедилзода Хусайн Кабут дар мавзӯи «Манфиатҳои миллии давлатҳои Осиёи Марказӣ ва стратегияҳои мутобиқсозӣ ба муҳити геополитикии минтақа» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 5.6.4. Проблемаҳои сиёсии муносибатҳои байналмилалӣ, инкишофи глобалӣ ва минтақавӣ. – Душанбе, 2026. – 130 с.

Имрӯз дар давраи тағйирпазирии ҷомеа ҳифзи манфиатҳои миллий яке аз масъалаҳои муҳими соҳаи илм ба шумор меравад, ки то андозае хусусияти минтақавӣ низ, дорад. Аз ин рӯ, манфиатҳои миллии давлатҳои Осиёи Марказӣ чун дигар василаҳои таъсирбахш дар ҳаёти ҷомеа тавонист, ки тавачҷӯҳи муҳаққиқон ва олимони бештар ҷалб намояд.

Дар ҳамин асно қори таҳқиқотӣ дар мавзӯи «Манфиатҳои миллии давлатҳои Осиёи Марказӣ ва стратегияҳои мутобиқсозӣ ба муҳити геополитикии минтақа» аз шумори таҳқиқотҳои муҳими илмӣ сиёсии ватанӣ дар самти пажӯҳиши муносибатҳои сиёсии минтақавӣ ва байналмилалӣ ба ҳисоб меравад.

Муаллиф кушиш намудааст, ки таҳқиқи ҳамаҷониба ва тавсеаи ҳамкорихоро дар самти таъмини манфиатҳои миллии давлатҳои Осиёи Марказӣ ва таъсири онҳо ба инкишофи ҷомеа амалӣ гардонад.

Дар доираи таҳқиқот иштироки кишварҳои Осиёи Марказӣ дар пайдомани СҲШ, ИДМ ва ИИАО ҳамчун воситаи муҳимми таҳкими амният, рушди иқтисод ва ҳифзи истиқлоли сиёсӣ мавриди таҳлилу таҳқиқи илмӣ қарор гирифта, ҳулоса гардидааст, ки сиёсати хориҷии Тоҷикистон дар равандҳои ҳамгироии минтақавӣ бар пояи манфиатҳои миллий, дипломатияи фаъол ва мувозинати оқилона ташаққул ёфта, ба таҳкими суботи дохилӣ ва устувории мавқеи кишвар дар низомии ҷаҳонӣ мусоидат менамояд.

Автореферати диссертатсия дараҷаи таҳқиқи мавзӯро ба таври зарурӣ фаро гирифтааст, муаллиф аз сарчашмаҳои гуногун ва адабиёти илмӣ ба таври васеъ истифода намудааст, ки аҳамиятнокии натиҷаҳои таҳқиқотро зиёд менамояд.

Нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда ва нағонии илмӣ таҳқиқот ошкорсозии асосҳои илмиро дар таъмини манфиатҳои миллии давлатҳои Осиёи Марказӣ ва мутобиқсозӣ ба муҳити геополитикии минтақаро фаро гирифта, таҳлили ҳамаҷонибаи он хусусиятҳои назариявӣ методологии онҳоро инъикос менамояд.

Дар гурӯҳи навоариҳо чунин вазифаҳо – муайян намудани заминаҳои назариявии таҳқиқи манфиатҳои миллий: моҳият, мазмун ва хусусиятҳои онҳо; асоснок намудани таъсири равандҳои геополитикии муосир ба устувории манфиатҳои миллии Тоҷикистон; муайян кардани хусусияти ҳамкорихоро Россия бо кишварҳои Осиёи Марказӣ ва механизмҳои ҳамкориҳои дучониба дар фазои пасошуравӣ; нишон додани моҳияти рақобати манфиатҳои геополитикии Россия,

Ҷумҳурии Мардумии Чин ва дигар қудратҳои минтақавӣ дар Осиёи Марказӣ; муайян намудани мавқеи кишварҳои Осиёи Марказӣ дар низоми бисёрмарказии муносибатҳои байналмилалӣ ва ҳамкориҳои онҳо дар таъмини амнияти минтақавӣ - инъикос гардидаанд, ки аҳамиятнокии мавзӯи тадқиқотиро зиёд менамояд.

Дар умум, кори диссертатсионӣ ба талаботи фании таҳқиқоти илмӣ мутобиқ мебошад, аммо чун бори нахуст таҳия мегардад, аз камбудӣ ӯрӣ нест:

1. Дар таҳқиқот баррасии кишварҳои Осиёи Марказӣ ҳамчун ҷамъияти дорои хусусиятҳои зиёди ҳамбастагӣ ва ё аз якдигар вобастабуда, ягонагӣ ва муттаҳиддӣ ба назар аст, аммо дар асл аз лиҳози фарҳанги миллӣ ва ҳувиати худшиносӣ байни онҳо тафовути зиёде ҷой дорад, бахусус дар самти сиёсати манфиатҳои миллӣ.

2. Дар тадқиқот баррасӣ гардидани барномаҳо ва стратегияҳои давлатӣ нишон дода шудааст, аммо сатҳи самаранокии онҳо ва тавсияҳои муаллиф дар ин ҷодда дарёфт нагардид.

Зимнан, эродҳои мазкур аҳамияти илмӣ таҳқиқотро кам наменамоянд. Автореферат ва қорҳои таҳқиқотии муаллиф, ки дар маҷаллаҳои илмӣ гунгогун, аз ҷумла маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА–и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъъ расидаанд, мазмун ва мубрамияти рисолаи диссертатсиониро инъикос менамоянд.

Ҳамин тариқ, метавон хулоса намуд, ки автореферати диссертатсияи Бедилзода Ҳусайн Кабут дар мавзӯи «Манфиатҳои миллии давлатҳои Осиёи Марказӣ ва стратегияҳои мутобиқсозӣ ба муҳити геополитикии минтақа» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 5.6.4. Проблемаҳои сиёсии муносибатҳои байналмилалӣ, инкишофи глобалӣ ва минтақавӣ ба талаботи муайяншуда ва меъёрҳои муқарраркардаи КОА–и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои сиёсӣ мебошад.

Муқарриз:

Профессори кафедраи сиёсатшиносӣ
ва робита бо ҷомеаи Академияи
идоракунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Миралиён Қ.А.

Имзои Миралиён Қ.А.– ро тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо, коргузори
ва қорҳои махсуси Академияи
идоракунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Насурдинзода А.Н.

Суроға: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, н. И. Сомонӣ,
куч. Саид Носир 33, www.ara.tj